

CONSIDERAȚII ASUPRA MĂSURILOR ANTICRIZĂ PROMOVATE DE COMISIA EUROPEANĂ⁴

Daniel DIACONESCU⁵

Marius POPA⁶

Rezumat

Criza financiară ce a cuprins economia mondială a obligat Comisia Europeană să reacționeze prin adoptarea unor măsuri care să limiteze efectele negative și să stimuleze deblocarea activității de creditare bancară către societăți și să încurajeze companiile să continue să investească într-o economie cu o creștere durabilă.

Cuvinte cheie: criză, Comisia Europeană, ajutor de stat, măsuri de sprijin, concurență.

1. Criza financiară și impactul acesteia asupra economiei comunitare

Primele semne ale crizei au apărut la sfârșitul lunii decembrie 2006 pe piața financiară din Statele Unite ale Americii. Un cumul de factori care s-au reunit în mod nefericit în același moment au condus la o situație de criză. Dezvoltarea fără precedent a unor instrumente financiare secundare a căror complexitate ascundea uneori slăbiciuni fundamentale, încrederea nelimitată a agențiilor de supraveghere a pieței în efectul auto regulator al pieței libere, boomul imobiliar și supraevaluarea de către clienți a posibilităților proprii de returnare a împrumuturilor contractate au „conlucrat” la crearea unui blocaj. Deși criza a fost previzibilă, amploarea acesteia a depășit cu mult tot ce s-a putut imagina.

Criza din Statele Unite s-a transferat rapid pe întreg mapamondul. Giganți ai lumii financiare s-au trezit că trebuie să facă față falimentului. Inevitabil efectele s-au făcut simțite în cazul majorității companiilor și al persoanelor fizice. Creșterile economice atât de laudate în anii anteriori s-au stopat iar șomerii au început să îngroașe rândurile.

Pe lângă problemele specifice, legate în special de piața americană a creditelor ipotecare și de garantarea activelor prin ipoteci sau de pierderile

generate de adoptarea de către diferite bănci a unor strategii extrem de riscante, sectorul bancar se confruntă cu o erodare generală a încrederii. Pierderea încrederii pe piață are valențe duble. Pe de o parte, clienților le este teamă să își păstreze depozitele bancare, iar pe de cealaltă parte, băncile au devenit reticente în activitatea de creditare. Lipsa generală de siguranță cu privire la riscul de credit al diferitelor instituții financiare a secătuit piața împrumuturilor interbancare și a făcut ca accesul la lichidități al instituțiilor financiare să devină tot mai dificil.

Uniunea Europeană este o parte activă a economiei globale, și astfel, criza s-a insinuat pe vechiul continent în mai puțin de un an de la apariția sa pe tărâmul american. Efectele asupra economiei comunitare au fost similare celor declarate de partenerii americani. Recesiunea s-a instalat iar consecințele se observă în mod clar: scăderea (în cel mai fericit caz) a creșterii economice, creșterea șomajului, majorarea numărului de falimente, scăderea exportului, diminuarea veniturilor bugetare. Aceștia li se adaugă și amenințările la adresa existenței diferitelor instituții financiare care se confruntă cu dificultăți ca urmare a modelului de afaceri adoptat sau a practicilor lor economice, ale căror curențe sunt scoase în evidență și exacerbate de criza de pe piețele financiare.

⁴ Cadrul comunitar temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.C16/22.01.2009, modificat la data de 25 februarie 2009.

⁵ Director al Direcției de Raportare, Monitorizare și Control al Ajutoarelor de Stat.

⁶ Inspector de concurență, Direcția de Raportare, Monitorizare și Control al Ajutoarelor de Stat.

CONSIDERATIONS ON THE ANTI-CRISIS MEASURES PROMOTED BY THE EUROPEAN COMMISSION⁷

Daniel DIACONESCU⁸

Marius POPA⁹

Abstract¹⁰

The financial crisis that engulfed the global economy determined the European Commission to react by adopting some measures that would limit the negative effects, stimulate the release of bank crediting to undertakings and encourage the companies to continue to invest in an economy with a sustainable growth.

Keywords: crisis, European Commission, state aid, measures of support, competition.

1. The financial crisis and its impact on the community economy

The first signs of the crisis appeared at the end of December 2006 on the financial market in the United States of America. A multitude of factors that unfortunately reunited at the same time led to a crisis situation. The unprecedented development of some secondary financial instruments of a complexity which sometimes hid fundamental weaknesses, the unlimited faith that the market surveillance agencies had in the self regulating effect of the free market, the real-estate boom and the clients' over-evaluation of their own possibilities of returning the contracted loans, all these "worked together" and created a blocking. Although the crisis was predictable, its magnitude went way beyond everything that had been imagined.

The United States crisis quickly transferred to the entire globe. Giants of the financial world found themselves in face of bankruptcy. Inevitable, the effects were felt within the majority of the undertakings and natural persons. The highly praised previous years' economic growths stopped, while the unemployed started to thicken the rows.

Besides the specific problems, mainly related to the American market of mortgage loans and the

guarantee of assets through mortgages or the losses generated by the adoption of different banks of some very risky strategies, the banking sector confronts itself with a general erosion of trust. The loss of trust in the market has a double meaning. On the one hand, clients are afraid to keep their bank deposits, and on the other hand, banks have become skeptical in the crediting activity. The general lack of safety concerning the risk of crediting of diverse financial institutions has dried up the market of inter-banking loans and made it more and more difficult for the financial institutions to access liquidities.

The European Union is an active part of the global economy, and thus, the crisis insinuated in Europe in less than a year since its appearance on the American soil. The effects on the community economy were similar to those declared by the American partners. The recession installed itself and the consequences are clearly observed: the decrease (in the happiest scenario) of the economic growth, the increase of unemployment, the increasing number of bankruptcies, the decrease of exports, the reducing of budgetary incomes. Besides these, there are added threats to the existence of different financial institutions that confront themselves with difficulties, as a consequence of the adopted business model or their economic practices, which have their flaws

⁷ Communication from the Commission – Temporary Community framework for State Aid measures to support access to finance in the current financial and economic crisis, OJ C16 of 22.01.2009, amended on February 25th 2009.

⁸ Head of Directorate of Reporting, Monitoring and Control of State Aid.

⁹ Competition inspector, Directorate of Reporting, Monitoring and Control of State Aid.

¹⁰ Translated into English by Marius Popa.

2. Necesitatea adoptării unor măsuri temporare de sprijin

Luând act de situația existentă, Comisia Europeană a considerat imperativ necesar să adopte „un plan european de redresare economică”¹¹ pentru a acționa în vederea ieșirii Europei din actuala situație nefavorabilă. Planul de redresare se bazează pe două elemente care se sprijină reciproc. În primul rând, măsuri pe termen scurt pentru stimularea cererii, salvarea locurilor de muncă și restabilirea încrederii și în al doilea rând, „investiții inteligente” pentru a determina o creștere mai importantă și o prosperitate durabilă pe termen mai lung. Planul de redresare va intensifica și accelera reformele începute deja în cadrul Strategiei de la Lisabona.

Măsurile adoptate de Comisia Europeană urmăresc două obiective: în primul rând, ca urmare a problemelor de finanțare excepționale și tranzitorii legate de criza bancară, deblocarea activității de creditare bancară către societăți și, prin aceasta, garantarea continuității accesului acestora la finanțare.

Al doilea obiectiv este încurajarea societăților să continue să investească într-o economie cu o creștere durabilă. S-ar putea înregistra, într-adevăr, consecințe dramatice dacă progresele semnificative realizate până în prezent ar fi stopate ca urmare a crizei actuale. Din acest motiv, este necesar să se acorde societăților sprijin temporar pentru a investi în continuare, combinând astfel sprijinul financiar urgent și necesar cu beneficiile pe termen lung pentru Europa.

3. Instrumente utilizate pentru acordarea de ajutorare de stat în contextul existenței crizei

În temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (b) din Tratatul CE, Comisia Europeană poate declara compatibile cu piața comună ajutoarele care vizează a „remedia perturbări grave ale economiei unui stat membru”. În lumina gravității actualei crize financiare și a impactului său asupra economiei generale a statelor membre, Comisia consideră că anumite categorii de ajutoare de stat sunt justificate, pentru o perioadă limitată, pentru a

depăși aceste dificultăți, și că aceste ajutoare pot fi declarate compatibile cu piața comună în temeiul acestui articol.

Drept urmare Comisia Europeană a emis mai multe comunicări, una dintre ele stabilind „*Cadrul comunitar temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice*”.

Una din măsurile de sprijin îmbracă forma **ajutorului de minimis**. Noile condiții modifică sau completează prevederile Regulamentului de minimis¹², permițând acordarea unor ajutoare de până la 500.000 euro.

Acordarea este posibilă doar dacă sunt îndeplinite simultan mai multe condiții, printre care:

- ajutorul nu poate depăși o finanțare nerambursabilă în valoare de 500.000 euro pe societate;
- ajutorul nu va duce la creșterea valorii totale a ajutorului de minimis primit de societate pe perioada 1 ianuarie 2008 - 31 decembrie 2010 la un nivel ce depășește plafonul de 500.000 euro;
- ajutorul este acordat sub forma unei scheme;
- ajutorul este acordat societăților care nu erau în dificultate la 1 iulie 2008; acesta se poate acorda și societăților care nu erau în dificultate la acea dată, dar au început să se confrunte cu greutăți ulterior, ca urmare a crizei financiare și economice mondiale;
- ajutorul este acordat până la 31 decembrie 2010, etc.

Pentru a încuraja și mai mult accesul la finanțare și pentru a reduce actuala aversiune puternică față de risc a băncilor, **garanțiile la împrumuturile** subvenționate pentru o perioadă de timp limitată pot reprezenta o soluție adecvată și bine direcționată pentru facilitarea accesului întreprinderilor la finanțare. În consecință, Comisia consideră aceste ajutoare de stat compatibile cu piața comună sub rezerva îndeplinirii câtorva condiții cumulative:

¹¹ Comunicare a Comisiei către Consiliul European, COM(2008) 800.

¹² Regulamentul CE nr. 1998/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L379/28.12.2006.

emphasized and exacerbated by the crisis on the financial markets.

2. The necessity to adopt some temporary support measures

Taking into consideration the existing situation, the European Commission has considered imperatively necessary to adopt “a European plan of economic redress”¹³ in order for Europe to exit from the current adverse situation. The redress plan is based on 2 elements that lean on each other. Firstly, short-term measures in order to stimulate the demand, the salvage of work places and the re-establishment of faith, and secondly, “intelligent investments” in order to determine a more important growth and a longer-term durable prosperity. The redress plan will intensify and accelerate the already started reforms within the Lisbon Strategy.

The measures adopted by the European Commission follow two objectives: first of all, as a consequence of the exceptional and transitory financing problems related to the banking crisis, the release of bank crediting to undertakings and, thereby, ensuring continuity of access to financing.

The second objective is the encouragement of undertakings to continue to invest in an economy with a durable growth. There could be recorded, indeed, dramatic consequences if the significant progresses made up to date would be stopped, because of the current crisis. For this reason it is necessary to provide temporary support to companies further invest, thus combining the urgent and necessary financial support with the long-term benefits for Europe.

3. Instruments used for granting state aid within the context of the crisis existence

Under article 87 (3) (b) of the EC Treaty, the European Commission can declare compatible with the common market, aids that aim “to remediate severe perturbations in the economy of a member state”. In light of the gravity of the current financial crisis and its impact on the general economy of the member states, the Commission

considers that certain types of state aids are justified, for a limited period of time, in order to surpass these difficulties, and that those kind of aids could be declared compatible with the common market, in base of this article.

As a result, the European Commission has issued several communications, one of them establishing “*The temporary community framework for state aid measures to support access to finance in the current financial and economic crisis*”.

One of the support measures is the **de minimis** aid. The latest dispositions modify or complete the provisions of the *de minimis Regulation*¹⁴, allowing the granting of aids up to 500.000 Euro.

The grant is possible only if several conditions are met, including:

- the aid cannot exceed a non refundable financing in quantum of 500.000 Euro per undertaking;
- the aid won't lead to the rise of the total amount of the de minimis aid received by the undertaking, during the period of time between the 1st of January 2008 and the 31st of December 2010, at a level which exceeds the 500.000 Euro ceiling;
- the aid is granted under a scheme;
- the aid is granted to undertakings which weren't in difficulty at the 1st of July 2008; this aid could also be granted to undertakings which weren't in difficulty at that date, but began to face difficulties later, as a consequence of the global financial and economic crisis;
- the aid is granted until December 31st, 2010, etc.

In order to encourage, even more, the access to financing and to reduce the banks' current powerful aversion to risk, **guarantees on loans** subsidized for a limited period of time may represent an appropriate and well targeted solution to facilitate the access of undertakings to financing. As a consequence, the Commission considers these state aids compatible with the common market, subject to the fulfillment of some cumulative conditions:

¹³ Communication from the Commission to the European Council, COM (2008) 800.

¹⁴ Commission Regulation (EC) no 1998/2006 of December 15th 2006 on the application of Articles 87 and 88 of the Treaty to de minimis aid, OJ L 379 of December 28th 2006.

- pentru IMM-uri, reducerea primei anuale care trebuie plătită pentru garanții nu trebuie să depășească 25% iar pentru societățile mari 15%;
- valoarea maximă a împrumutului nu va depăși costul salarial anual total al beneficiarului pentru 2008. În cazul societăților create începând cu 1 ianuarie 2008, valoarea maximă a împrumutului nu poate depăși costul salarial anual estimat pentru primii doi ani de activitate;
- garanțiile se acordă până la 31 decembrie 2010;
- garanția nu poate depăși 90% din împrumut, pe perioada acestuia;
- garanția se poate aplica împrumuturilor pentru investiții și/sau pentru capital de lucru;
- reducerea primei de garanție nu poate fi aplicată decât pe o perioadă de cel mult doi ani de la acordarea garanției. Dacă durata împrumutului depășește doi ani, statele membre pot aplica pentru o perioadă suplimentară de opt ani primele de siguranță cuprinse în anexa la Comunicarea CE privind Cadrul comunitar temporar pentru măsurile de ajutor de stat, fără reducere;
- ajutorul este acordat societăților care nu erau în dificultate la 1 iulie 2008; acesta se poate acorda și societăților care nu erau în dificultate la acea dată, dar au început să se confrunte cu greutăți ulterior, ca urmare a crizei financiare și economice mondiale.
- această metodă se aplică tuturor contractelor încheiate până la 31 decembrie 2010, indiferent de durată;
- ratele dobânzii reduse pot fi aplicate pentru plăți ale dobânzii înainte de 31 decembrie 2012; după această dată, împrumuturilor trebuie să li se aplice o rată a dobânzii cel puțin egală cu rata definită în Comunicarea privind rata de referință și de scont;
- ajutorul este acordat societăților care nu erau în dificultate la 1 iulie 2008; acesta se poate acorda și societăților care nu erau în dificultate la acea dată, dar au început să se confrunte cu greutăți ulterior, ca urmare a crizei financiare și economice mondiale.

Din cauza crizei financiare actuale, societățile întâmpină, de asemenea, mai multe dificultăți pentru a avea acces la finanțare în vederea fabricării de produse mai ecologice. Este posibil ca ajutorul sub formă de garanții să nu fie suficient pentru a finanța proiectele costisitoare care vizează sporirea protecției mediului prin adaptarea anticipată la standardele viitoare, care nu au intrat încă în vigoare, sau prin adoptarea de standarde mai stricte decât acestea. Prin urmare, măsurile suplimentare sub formă de **împrumuturi publice sau private subvenționate** ar putea încuraja fabricarea de „produse ecologice”.

Subvențiile la rata dobânzii pentru împrumuturile destinate finanțării proiectelor constând în fabricarea de noi produse care îmbunătățesc în mod semnificativ protecția mediului pot fi considerate compatibile dacă îndeplinesc mai multe condiții cumulative, printre care:

- ajutorul este necesar pentru lansarea unui nou proiect; pentru proiectele existente, ajutorul poate fi acordat în cazul în care devine necesar pentru continuarea proiectului, din cauza noii situații economice;
- ajutorul este acordat numai pentru proiectele constând în fabricarea de produse ce implică adaptarea anticipată la viitoarele standarde comunitare privind produsele care sporesc nivelul de protecție a mediului și care nu au intrat încă în vigoare sau proiecte ce implică respectarea de standarde mai stricte decât acestea;

Societățile pot întâmpina greutăți în a găsi finanțare în circumstanțele actuale ale pieței. Prin urmare, în statele membre se pot acorda **împrumuturi publice sau private** cu o rată a dobânzii cel puțin egală cu rata la vedere a băncii centrale la care se adaugă o primă. Elementul de ajutor conținut în diferența dintre această rată a dobânzii și rata de referință definită în *Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont*¹⁵ va fi considerat, temporar, a fi compatibil cu Tratatul CE sub rezerva îndeplinirii condițiilor următoare:

¹⁵ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.C14/19.01.2008.

- for SMEs, the reduction of the annual premium that has to be paid for guarantees should not exceed 25%, while for large companies 15%;
- the maximum amount of the loan should not exceed the total annual wage cost of the beneficiary for the year 2008. In case of undertakings founded starting with the 1st of January 2008, the total amount of the loan cannot exceed the estimated annual wage cost for the first two years of activity;
- the guarantees should be granted until the 31st of December 2010;
- the guarantee cannot exceed 90% of the loan, during its period;
- the guarantee applies to loans for investments and/or working capital;
- the reduction of the guarantee premium can only be applied for a period of maximum two years from the granting of the guarantee. If the duration of the loan exceeds two years, the member states could apply, for an additional period of eight years, for the safety premiums contained in the annex to the EC Communication regarding the temporary community Framework for state aid measures, without reduction;
- the aid is granted to undertakings which weren't in difficulty at the 1st of July 2008; the aid might also be granted to undertakings which weren't in difficulty at that date, but began confronting with difficulties later, as a consequence of the global financial and economic crisis.

Undertakings could face difficulties when trying to find financing in the current market circumstances. Consequently, in member states, **private or public loans** can be granted, with a rate at least equal to the visible rate of the central bank, to which a premium is added. The element of aid included in the difference between this rate of interest and the rate of interest defined in the *Commission Communication on the revision of the method for setting the reference and discount rates*¹⁶, will be considered, on a temporary basis, to be compatible with the EC Treaty subject to fulfilling the following conditions:

- this method applies to all contracts closed until the 31st of December 2010, no matter the length of them;
- the reduced rates of interest may be applied for payments of interests prior to the 31st of December 2012; starting with this date, the loans should be charged with an interest rate at least equal with the rate defined in the Communication on the reference and discount rate.
- the aid is granted to undertakings which weren't in difficulty at the 1st of July 2008; the aid might also be granted to undertakings which weren't in difficulty at that date, but began confronting with difficulties later, as a consequence of the global financial and economic crisis.

Because of the current financial crisis, undertakings face, as well, more difficulties in order to gain access to financing for the manufacturing of more ecological products. It's possible that the aid in the form of guarantees might not be sufficient to finance the costly projects which aim to increase the protection of the environment through the anticipated adaptation to future standards, which haven't yet come into force, or by adopting even more stringent standards than these. Consequently, the additional measures of **public or private subsidized loans** may encourage the manufacturing of "ecological products".

Interest rate subsidies for loans destined to finance projects consisting in manufacturing new products, which significantly improve the environmental protection, may be considered compatible if they meet several cumulative conditions, including:

- the aid is necessary in order to launch a new project; for existing projects, the aid could be granted in case the project cannot continue without it, because of the new economic situation;
- the aid is granted only for the projects consisting in the manufacturing of products that imply the anticipated adaptation to the future community standards concerning the products that increase the level of environmental protection and that have not

¹⁶ OJ C14 of 19.01.2008.

- pentru produsele ce implică adaptarea anticipată la viitoarele standarde comunitare în domeniul mediului sau adoptarea de standarde mai stricte decât acestea, investiția începe la 31 decembrie 2010 cel târziu, cu obiectivul de a pune produsul pe piață cu cel puțin doi ani înainte de intrarea în vigoare a standardului;
- împrumuturile sunt acordate până la 31 decembrie 2010;
- întreprinderile pot beneficia de o reducere a ratei dobânzii de 25% pentru societățile mari, și respectiv 50% pentru IMM-uri;
- rata dobânzii subvenționată se aplică o perioadă de cel mult 2 ani de la acordarea împrumutului, etc.

Tulburările de pe piața financiară au afectat în mod negativ piața de **capital de risc** a IMM-urilor aflate în fază incipientă de dezvoltare prin restrângerea disponibilității capitalului de risc. Din cauza percepției actuale privind existența unor riscuri mult mai mari asociate capitalului de risc legate de incertitudini ce rezultă din posibilitatea unor așteptări reduse în ceea ce privește randamentul, în prezent investitorii tind să investească mai degrabă în active mai sigure, ale căror riscuri sunt mai ușor de evaluat în comparație cu cele asociate investițiilor cu capital de risc.

În consecință, anumite limitări prevăzute de *Orientările comunitare privind ajutorul de stat în vederea promovării investițiilor de capital de risc în întreprinderile mici și mijlocii*¹⁷ au fost modificate temporar până la 31 decembrie 2010. Principalele modificări se referă la:

- mărirea tranșelor de finanțare maxime de la 1,5 milioane euro la 2,5 milioane euro, pentru IMM-ul beneficiar pe o perioadă de douăsprezece luni;
- micșorarea cantității minime de fonduri care urmează să fie acordate de investitori privați de la 50% la 30% în cazul zonele neasistate;
- Această adaptare temporară a orientărilor nu se aplică măsurilor de capital de risc care fac obiectul *Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare*¹⁸.

Asigurarea creditelor la export pe termen scurt poate reprezenta o soluție pentru deblocarea tranzacțiilor intracomunitare și nu numai. Pentru aceasta Comisia Europeană permite până la data de 31 decembrie 2010 acoperirea de către stat a riscurilor atașate creditelor contractate pentru susținerea operațiunilor de export în condițiile în care statele membre pot demonstra lipsa unor asiguratori privați care să preia aceste riscuri, prin furnizarea unor elemente suficiente de probă cu privire la indisponibilitatea acoperirii riscurilor pe piața asigurărilor private.

4. Monitorizarea și raportarea ajutoarelor de stat acordate

Măsurile de ajutor de stat menționate trebuie notificate *ex-ante* Comisiei Europene. Comisia este hotărâtă să asigure autorizarea rapidă a măsurilor de ajutor de stat aferente crizei actuale cu condiția ca statele membre să asigure o cooperare strânsă și să furnizeze informații complete.

Până la 31 iulie 2009, statele membre trebuie să prezinte Comisiei o listă a schemelor instituite în baza acestor prevederi.

Totodată, statele membre trebuie să se asigure că păstrează evidențe detaliate privind acordarea ajutoarelor. Aceste înregistrări, care trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a se stabili că au fost respectate condițiile, trebuie păstrate timp de 10 ani și furnizate, la cerere, Comisiei. În special, statele membre trebuie să fi obținut informații care să demonstreze că beneficiarii ajutoarelor nu erau societăți aflate în dificultate la 1 iulie 2008.

În plus, statele membre ar trebui să prezinte Comisiei până la data de 31 octombrie 2009 un raport cu privire la măsurile instituite în baza prezentei comunicări. În special, raportul ar trebui să prezinte elemente care să indice necesitatea menținerii de către Comisie după 31 decembrie 2009 a acestor măsuri, precum și informații detaliate cu privire la beneficiile de mediu ale împrumuturilor subvenționate.

¹⁷ Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.C194/18.08.2006.

¹⁸ Regulamentul CE nr. 800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu Piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L214/09.08.2008.

yet come into force or projects that imply the keeping of even more stringent standards than these;

- for the products that imply the anticipated adaptation to the future community standards in the environmental field or the adoption of more stringent standards than these, the investment begins, the latest, on the 31st of December 2010, with the objective of placing the product on the market with at least two years before the standard comes into force;
- loans are granted until the 31st of December 2010;
- undertakings may benefit from a reduction in the interest rate of 25 for large companies and respectively 50 for SMEs;
- the subsidized rate of interest applies for a period of maximum 2 years from the granting of the loan, etc.

The disturbances on the financial market have negatively affected the **risk capital** market of the SMEs in the early stages of development by restricting the availability of risk capital. Because of the current perception of the existence of much higher risks associated with risk capital related to uncertainties arising from the possibility of some low expectations regarding the yield, investors now tend to rather invest in safer assets, whose risks are easier to evaluate by comparison with those associated with the risk capital investments.

Consequently, some limitations provided by the "Community guidelines on State aid to promote risk capital investments in small and medium sized enterprises"¹⁹ have been temporary modified until the 31st of December 2010. The main amendments refer to:

- increasing the maximum funding tranches from 1,5 million Euros to 2,5 million Euros, for the beneficiary SME, for a period of 12 months;
- lowering the minimum amount of funds to be provided by private investors, from 50% to 30% in case of unassisted areas; This temporary adjustment of the guidelines is not applicable to the risk capital measures covered by *The General Block Exemption*

*Regulation*²⁰.

Short-term export crediting insurance may represent a solution to unlock the intra-Community transactions and not only those. For this, the European Commission allows, until the 31st of December 2010, the state to cover the risks attached to the contracted credits for sustaining the export operations in the conditions under which member states could prove the lack of some private investors which might assume these risks, by providing sufficient elements of proof regarding the unavailability of covering the risks on the private insurances market.

4. Monitoring and reporting of the granted state aids

The mentioned state aid measures must be notified *ex-ante* to the European Commission. The Commission is determined to ensure quick approval of measures of state aid related to the current crisis, if the member states assure a close cooperation and provide complete information.

Until the 31st of July 2009, member states must submit to the Commission a list of the schemes established under these provisions.

At the same time, member states must ensure that they keep detailed records regarding the granting of the aids. These records, which have to contain all the necessary information in order to establish whether the conditions were met, must be kept for 10 years and provided, on request, to the Commission. In particular, member states must have obtained information showing that the beneficiaries of the aids weren't undertakings in difficulty at the 1st of July 2008.

Additionally, member states should present the Commission until the 31st of October 2009 a report on the measures introduced under this notice. In particular, the report should present elements that indicate the necessity for the Commission to maintain after the 31st of December 2009 these measures, as well as detailed information regarding the environmental benefits of the subsidized loans.

¹⁹ OJ C 194 of 18.08.2006.

²⁰ Regulation (EC) no 800/2008 of the 6th of August 2008 declaring certain categories of aid compatible with the common market in application of Articles 87 and 88 of the Treaty (General Block exemption Regulation) OJ L 214 of 09.08.2008.

Statele membre trebuie să furnizeze aceste informații pentru fiecare an ulterior, înainte de 31 octombrie a fiecărui an.

Comisia poate solicita informații suplimentare cu privire la ajutorul acordat, pentru a verifica dacă s-au respectat condițiile prevăzute în decizia Comisiei de aprobare a măsurii de ajutor.

5. Considerații finale

În contextul actual, provocarea pentru Comisie este de a menține concurența în fața presiunilor politice și sociale de rezolvare cât mai rapidă a crizei economice, fapt care ar submina obiectivul declarat de a se acorda ajutoare de stat mai puține și mai bine orientate.

Neelie Kroes, comisarul european pentru concurență, declara la întrunirea de la Paris a Comitetului pentru concurență al OECD, din 17 februarie 2009, că „trebuie să fim flexibili în proceduri dar nu în principii” și că centrul de greutate, când este vorba de ajutoare de stat, trebuie să fie pus pe calitate și nu pe cantitate. Cu toate acestea, în anumite condiții, este necesară acordarea temporară de noi ajutoare de stat. Expansiunea rapidă a crizei impune aplicarea normelor privind ajutoarele de stat astfel încât să existe o flexibilitate maximă în soluționarea crizei, menținându-se, în același timp, condiții de egalitate pe piață și evitându-se restricționarea nejustificată a concurenței.

Deși ajutoarele de stat nu reprezintă o rezolvare miraculoasă a dificultăților actuale, sprijinul public bine orientat către agenții economici ar putea constitui o componentă benefică în efortul general atât de a debloca creditarea societăților, cât și de a încuraja continuarea investițiilor atât de necesare pentru obținerea unor beneficii pe termen lung pentru cetățenii Europei.

Member States must submit this information for every subsequent year, prior to the 31st of October of each year.

The Commission might request additional information regarding the aid granted, in order to verify if it met the conditions provided in the Commission's decision to approve the state aid measure.

5. Final considerations

In this present context, the challenge for the Commission is to maintain competition ahead of the political and social pressures of resolving as quickly as possible the crisis, which would undermine the declared objective of granting fewer and better orientated state aids.

Neelie Kroes, the European commissioner for competition, declared at a competition Committee of the OECD reunion in Paris, held on the 17th of February 2009, that “we need be flexible on procedures, but not on principles” and that the center of gravity, when it comes to state aids, should be on quality and not on quantity. However, in some situations, the temporary granting of new state aids is necessary. The rapid expansion of the crisis requires the application of state aid norms, in order to have a maximum flexibility in resolving the crisis, while at the same time keeping conditions of equality on the market and avoiding an unjustified restriction of competition.

Although state aids do not represent a miraculous salvation from the current difficulties, a well orientated public support towards undertakings might represent a beneficial component in the general effort to unlock the undertakings' crediting, as well as to encourage the continuation of the investments that are so necessary in order to obtain some long-term benefits for the citizens of Europe.